

Lange havde fremsat i januar 1965, idet det dog havde været en forudsætning for den norske plan, at de frivillige bidrag skulle være tilstrækkelige til at retablere FN's solvens og udelukke anvendelsen af pagtens art. 19, således at 19. Generalforsamling kunne påbegynde sit normale arbejde.

Det britiske initiativ fik kun begrænset virkning, idet der ved 20. Generalforsamlings åbning kun var indbetalt i alt ca. 18 mill. \$ af Storbritannien, Canada, Nigeria, Jamaica og de nordiske lande. Der havde været fremsat visse forhåbninger om, at præsident Johnson ville benytte festligholdelsen af FN's 20-års jubilæum i San Francisco den 25. juni 1965 til at give løfte om et bidrag fra USA, eventuelt i forbindelse med en erklæring om, at amerikanerne ville afstå fra at anvende art. 19; men præsidentens tale indeholdt intet herom.

D. Imidlertid udtalte den nye amerikanske FN-ambassadør, Arthur Goldberg ved genoptagelsen den 16. august af 33-magtsudvalgets mødevirksomhed, at USA havde besluttet for nærværende ikke at påberåbe sig art. 19, selv om USA fortsat fastholdt sin fortolkning af art. 17 og 19. Det måtte imidlertid tilkomme Generalforsamlingen at træffe beslutning om, hvorvidt art. 19 skulle anvendes. Uden præjudice for det amerikanske standpunkt, at art. 19 var anvendelig på de foreliggende bidragsrestancer — hvorfor USA modsætter sig, at man sletter gælden, selv om beløbene er uerholdelige — måtte det erkendes, at Generalforsamlingen i den nuværende situation ikke ville bringe art. 19 i anvendelse, men ønskede 20. samling afviklet normalt. Dette ville USA ikke stille sig i vejen for, men man måtte gøre sig klart, at hvis ét medlem kunne insistere på, at der blev gjort undtagelse fra det kollektive finansielle ansvar, måtte USA reservere sig samme adgang, hvis stærke grunde talte herfor.

Også Storbritannien og Canada understre-

gede, at deres beslutning om ikke at påberåbe sig art. 19 i forbindelse med bidragene til UNEF og ONUC var uden præjudice for deres stilling til art. 19 i spørgsmål, der vedrørte det almindelige budget.

Den sovjetiske delegerede gentog i sit svar på den amerikanske erklæring, at Sovjetunionen først ville betale et frivilligt bidrag, når der var sikkerhed for, at art. 19 ikke ville blive bragt i anvendelse.

33-magtsudvalgets møder afsluttedes den 31. august med en almindelig fællesudtalelse, hvorefter

1. Generalforsamlingen vil fortsætte sit arbejde på normal vis.
2. Spørgsmålet om art. 19's anvendelse vil ikke blive rejst med hensyn til UNEF og FN's operationer i Congo (ONUC).
3. Organisationens finansielle vanskeligheder bør løses ved frivillige bidrag, således at disse bidrag for de højt udviklede landes vedkommende bliver substantielle.

E. Fællesudtalelsen blev taget til efterretning på den genoptagne 19. Generalforsamlings eneste og afsluttende møde den 1. september, hvor generalsekretæren rettede en appel til alle medlemslande om at yde frivillige bidrag til stabilisering af FN's økonomi så hurtigt og så rundhåndet som muligt. Endvidere foreslog Generalforsamlingens præsident, at 20. samling skulle træffe beslutning i spørgsmålet om, hvorvidt 33-magtsudvalget skulle opretholdes for fortsat at befatte sig med problemerne omkring FN's fremtidige fredsbevarende virksomhed.

Sammenfattende kan det konstateres, at forhandlingerne i 33-magtsudvalget vel alene har tjent til at kaste fornyet lys over de forskellige opfattelser af FN's rolle og de divergerende synspunkter vedrørende organisationens muligheder for at iværksætte og gennemføre fredsbevarende foranstaltninger, men at de derved har bidraget til at holde spørgsmålet åbent og forhindre en skærpeelse af konflikten.